

Da bismo govorili o idealu saznanja, moramo se vratiti na prve čovekove pokušaje da izađe iz domena mitskog i formi prvobitne pretpostavke o prirodi pojavnog sveta, zapravo, ovde govorimo o pucima traganja za istinom, ako se pod istinom porazumeva skup čovekovih saznanja o objektivnoj stvarnosti. "U citavom svetu i u svim razdobljima bilo je praktičnih ljudi, zaokupljenih nesvodivim činjenicama, u citavom svetu i u svim razdobljima bilo je ljudi filozofskog temperamenta, koji su bili zaokupljeni smislanjem opstih principa."

Na saradnju između ove dve vrste ljudi trebalo bi se, okvirno osvrnuti da bi se moglo prihvatiti izdvajanje matematike, kao posebne nauke sa specifičnim simboličkim jezikom, kao i tendencije, pre svega savremene filozofije, da se

prihvatajući matematičke principe, približe takvom načinu razmišljanja.

Prema Kantu umna saznanja su proglašena saznanjima iz principa, to znači da ona moraju biti a priori saznanja. Postoje dve vrste saznanja, koja su oba a priori, a ipak, sustinski se razlikuju: matematika i filozofija. Uobičajena tvrdnja je da se matematika i filozofija razlikuju po predmetu, po tome što matematika raspravlja o kvantitetu, a filozofija o kvalitetu. Kant smatra da je to pogresno. Naime, ključna razlika je u vrsti umnog saznanja, odnosno u upotrebi uma: filozofija je umno saznanje samih pojmova, a matematika se zasniva na konstruisanju pojmova. Konstruisanje pojmova se vrši kada ih u opazanju, a priori, bez iskustva prikazujemo ili kada u opazanju prikazujemo predmet koji odgovara našem pojmu tog predmeta.

Matematikar se nikada ne može služiti svojim umom oslanjajući se na same pojmove, u matematici je potreban um in concreto. Dakle, opazanje nije empirijsko već se ovde nešto a priori uzima za predmet opazanja. Matematika ima određeno preimstvo u odnosu na filozofiju, utoliko što su matematička saznanja intuitivna, filozofska samo diskursivna. Kako u filozofiji, tako i u matematici, Grci su bili prvi koji su takvu vrstu umnog saznanja negovali prema spekulativnom, naučnom metodi.

Zahvaljujući svome bavljenju matematikom kao i načinu na koji su se njome bavili Pitagorejci su uspeali da zauzmu posrednički položaj u rešavanju ključnih pitanja kosmološkog razdoblja. Oni su smatrali brojeve merodavnim u celini pojava telesnog sveta, kojima su se pretežno bavili. Njihova teoretska istraživanja u muzici ukazala su im da harmonija počiva na jednostavnim brojevanim odnosima dužine zica (muzički intervali), a njihova napredna istraživanja astronomije, navela su ih na zaključak da se harmonija koja vlada u kretanju nebeskih tela zasniva na redu, po čemu se sve nebeske sfere pokreću oko zajedničkog središta, u tačno određenim brojevanim razmacima. Filolaj je mislio da se mistika večnog postojanja može razrešiti brojevima. Nasuprot promenljivim predstavama o stvarima iskustvene prirode, matematički pojmovni sadržaji imaju obeležja van vremenskog trajanja: oni su večni, nenastali, neprolazni i nepokretniji. To je upravo onaj ritmički red i poredak koji je zahtevao Heraklit.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com